

διάλογοι καταλλαγής

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ★ ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2006 ★ Αριθμ. Φύλλου 82
ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ • GR - 73006 ΚΟΛΥΜΠΑΡΙ

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΡΗΤΗΣ ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

Προσφώνησις τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου
Βαρθολομαίου κατά τὸ ἐπί Συνόδου Μικρόν Μήνυμα
τοῦ Σεβ. Αρχιεπισκόπου Κρήτης Εἰρηναίου
(31.08.2006)

ερώτατε καὶ λίαν ἀγαπητέ καὶ περισπούδαστε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ Αρχιεπίσκοπε Κρήτης κύριε Εἰρηναῖε,

Ἄξιος καὶ πανάξιος ὁ νέος Αρχιεπίσκοπος Κρήτης, ἡ ύμετέρα φίλη Ἱερότης, ἡ προστιθεμένη εἰς τὴν λαμπράν χορείαν τῶν διαδόχων τοῦ Ἀγίου Ἀποστόλου Τίτου, πρώτου Ἐπισκόπου τῆς μεγαλονήσου Κρήτης, κληρουχίας τοῦ πανσέπτου τούτου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

Ἡ περί ἡμᾶς Ἁγία καὶ Ἱερά Σύνοδος, ἡμετέρᾳ Πατριαρχικῇ προβολῇ καὶ προκρίσει, διασκεψαμένη καὶ τῇ ἐπικλήσει τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος κρίνασα, προέκρινεν ἀπό τοῦ ὑπό τῆς ἐντίμου Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως - παρά τὴν ἐν προκειμένῳ κανονικήν ἐκκλησιαστικήν ἀκρίβειαν - ὑποβληθέντος ἡμῖν κατά νόμον τριπροσώπου ἀξίων συνυποψηφίων καὶ ψήφοις κανονικαῖς ὁμοφώνως ἐξελέξατο τὴν ύμετέραν προσφιλῆ καὶ διακεκριμένην Ἱερότητα εἰς τὸ ύψηλόν καὶ ύπερυθρον λειτούργημα τοῦ Αρχιεπισκόπου Κρήτης, ύπερτίμου καὶ Ἐξάρχου Εύρωπης καὶ Προέδου τῆς Ἱερᾶς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς τοπικῆς ἐκκλησίας, εἰς διαδοχήν τοῦ προ-

Εκφράζουμε καὶ από τη θέση αυτή τα συγχαρητήρια της Ορθοδόξου Ακαδημίας, του Διοικ. Συμβουλίου καὶ των συνεργατών του Ιδρύματος προς τον Σεβασμ. Ειρηναίον για την ανάδειξή του στο ὑπατο εκκλησιαστικό αξίωμα της Κρήτης, καθώς καὶ θερμές ευχαριστίες για την πολυετή προσφορά του προς την Ορθόδοξο Ακαδημία. Ήδη ως Πρωτοσύγκελλος της Ι. Μπροπόλεως Κισάμου καὶ Σελίνου καὶ αδιαλείπτως ἔκτοτε υπήρξε πολύτιμος συμπαραστάτης στη γένεση καὶ την όλη πορεία της Ακαδημίας, μάλιστα κατά τα πολλά ἐπη της συμμετοχῆς του στο Διοικ. Συμβούλιον αυτής. Ευχόμεθα να συνοδεύει ο Θεός καὶ τη νέα του διακονία.

σφάτως ἐκδημήσαντος καὶ εἰς τάς αἰώνιους μονάς μεταστάντος ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης κυροῦ Τιμοθέου, τοῦ ἐπί μακρόν πολυτρόπως καὶ λίαν δοκίμως τήν Ἐκκλησίαν διακονήσαντος.

Ἡ ὁμόθυμος κρίσις καὶ ὁμόφωνος ἀπόφασις τῆς περὶ ἡμᾶς Ἅγιας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου ἀποτελεῖ καρπόν ἀφ' ἐνός μὲν θερμουργοῦ ἀγάπης καὶ στοργῆς τῆς Μητρός Ἅγιας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως πρός τήν Ἀποστολικήν Ἐκκλησίαν τῆς Κρήτης καὶ τὸν φίλτατον καὶ γενναῖον Κρητικόν Λαόν, ἀφ' ἔτέρου δέ νηφαλίου ἐκτιμήσεως τοῦ τιμίου προσώπου σας, Ἱερώτατε ἄγιε ἀδελφέ, ἐν συσχετισμῷ πρός τήν προκειμένην ύμīν ἰεράν ἀποστολήν εἰς καιρούς δυσχερεστάτους διά τε τήν Ἐκκλησίαν καὶ διά τὸν κόσμον.

Ἀποστέλλομεν τήν ύμετέραν Ἱερότητα εἰς τήν Κρήτην, ἀγαπητέ ἐν Χριστῷ ἀδελφέ Εἰρηναῖε, βέβαιοι ὅτι, θείᾳ συνάρσει, θέλετε διαπομάνει θεαρέστως τό νέον ποίμνιόν σας, ὡς καὶ τὸ μέχρι τοῦδε, καὶ ἐπί πλέον θέλετε ἀσκήσει ἐπιτυχῶς τὰ νέα πολυποίκιλα υψηλά καθήκοντα καὶ τάς ἀπό τῆς θέσεως καὶ τοῦ ἀξιώματος εὐθύνας σας.

Ἐχετε πρός τοῦτο μακράν, δεδοκιμασμένην ἐμπειρίαν. Ἡ παρά τούς πόδας τοῦ πολιοῦ Ἱεράρχου ἀδελφοῦ πρώην Κισάμου καὶ Σελίνου κυρίου Εἰρηναίου μακρά ύπηρεσία σας ἀπετέλεσε θεμέλιον σταθερόν καὶ προσανατολισμόν πρός εὔρεις ὥριζοντας. Τό γνωστόν εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς πάντας συνοδικόν φρόνημά σας, τό ταπεινόν καὶ πρᾶον τῆς καρδίας, τό νηφάλιον τοῦ νοός, τό εὔστροφον ἐν τῇ πηδαλιουχίᾳ τοῦ σκάφους τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐν τῇ διεκπεραίωσει δυσχερῶν ἀποστολῶν, μάλιστα δέ τό ἀνιδιοτελές καὶ φιλάδελφον τοῦ ἥθους σας, ἀποτελοῦν ἐγγύησιν δημιουργικῆς συνεργασίας ὅχι μόνον μετά τῶν Ἱερωτάτων ἀδελφῶν Ἀρχιερέων τῆς Κρήτης, ἀλλά καὶ μετά τοῦ εὐλαβοῦς κλήρου, τοῦ εύσεβοῦς λαοῦ καὶ τῶν πολιτικῶν καὶ λοιπῶν ἀρχῶν τῆς νήσου, εἰς οἰκοδομήν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ καὶ διακονίαν τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐπί πλέον, ἡ ἀπό τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης - τῆς ἀτυχῶς μέχρι στιγμῆς ἐν σταυρικῇ ἀναστολῇ τῆς λειτουργίας της τελούσης - ἀνάμνησις καὶ ἐμπειρία καὶ ἡ μακρά ἐνασχόλησίς σας, τιμώτατε ἀδελφέ, περὶ τά τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐπιτρέπουν εἰς ὑμᾶς θετικήν συμβολήν εἰς τήν τόνωσιν τῶν Ἱερατικῶν κλίσεων καὶ τήν ἀρτίαν κατάρτισιν στελεχῶν τῆς Ἐκκλησίας, ἵκανῶν νά ἀνταποκρίνωνται εἰς τάς συγχρόνους ποιμαντικάς καὶ λοιπάς ἀνάγκας. Ἡ ἐπί μακρόν συμμετοχή σας εἰς τήν διοίκησιν τῆς ἐν Κρήτῃ Ἐκκλησίας καὶ τῶν διαφόρων Ἰδρυμάτων της συνετέλεσεν εἰς τήν ἀπόκτησιν ἐμπειριῶν ἐπί πολλῶν πεδίων τοῦ συγχρόνου βίου, μάλιστα δέ ἐπί τῆς ἀναστροφῆς μετά τῆς τοπικῆς καὶ τῆς παγκοσμίου ἀκαδημαϊκῆς κοινότητος. Ἡ πνευματική αὕτη κοινωνία εἶναι ἀναγκαῖον καὶ ἀπαραίτητον νά ἐπιδιωχθῇ καὶ ὑπό τήν νέαν σας ἱδιότητα, πρός οἰκοδομητικόν διάλογον καὶ μαρτύριαν πίστεως καὶ ζωῆς.

Ἐχετε ἀκόμη βαθεῖαν γνῶσιν καὶ μακράν ἐμπειρίαν τῶν ἀπασχολούντων τόν πανίερον Οἰκουμενικόν Θρόνον, τό σέμνωμα καὶ παλλάδιον τοῦτο τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ Γένους μας, καὶ ὀλόκληρον ἐν γένει τήν Ἐκκλησίαν προβλημάτων, εἰς τήν ἀντιμετώπισιν τῶν ὅποίων θέλομεν νά ἔχωμεν ὑμᾶς σταθερόν συμπαραστάτην καὶ βοηθόν. Τό αὐτό ισχύει βεβαίως καὶ διά τά ἀπασχολοῦντα ὀλόκληρον τόν Χριστιανικόν κόσμον ζητήματα, καθώς καὶ ἐκεῖνα τῶν διαθρησκειακῶν καὶ διαπολιτισμικῶν σχέσεων, τά ἀφορῶντα εἰς τήν προστασίαν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος καὶ ἐν γένει εἰς τήν ἐν εἰρήνῃ συνεργασίαν καὶ προαγωγήν ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος.

Γνωρίζομεν, ἀδελφέ, τήν πλήρη ἀφοσίωσίν σας καὶ τήν πιστότητά σας εἰς τήν Ἐκκλησίαν καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τό Οἰκουμενικόν μας Πατριαρχεῖον. Γνωρίζομεν τήν ἀγάπην σας, τήν στοργήν σας, τήν λατρείαν σας δι' ὀλόκληρον τόν λαόν τῆς Κρήτης καὶ τούς ὅπου γῆς Κρήτας. Γνωρίζομεν τό ύπερθυνον τής γνώμης καὶ τό ἀκέραιον τοῦ χαρακτῆρος καὶ τοῦ ἥθους σας. Διά τοῦτο καὶ σᾶς κατευδώνομεν μέ τάς εὐχάς τῆς περὶ ἡμᾶς Ἅγιας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου καὶ μέ τήν ἀδελφικήν καὶ Πατριαρχικήν μας ἀγάπην καὶ εὐλογίαν, τήν ὅποιαν παρακαλοῦμεν νά διαβιβάσητε καὶ εἰς τόν φίλον Κρητικόν λαόν μαζί μέ τάς διαπύρους προσευχάς μας.

Κύριος ὁ Θεός καὶ ἡ προσευχή τῆς Μητρός Ἐκκλησίας καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Πατριάρχου σας ἔστωσαν ὀδηγός ύμῶν ἐν πᾶσι!

Ἄξιος!

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Γ' ΤΡΙΜΗΝΟΥ 2006

ΙΟΥΛΙΟΣ

12. Ομάδα από το Άργος.

1869 15.-19. Μοντελισμός, Μαθηματικές Μέθοδοι και Υπολογιστική Προσομοίωση της ανάπτυξης και θεραπείας των καρκινικών όγκων.

Ερινό σχολείο του Ευρωπαϊκού Ερευνητικού Δικτύου για τη μελέτη του καρκίνου με χρήση βιομαθηματικών μοντέλων - "Modelling, Mathematical Methods and Computer Simulation for Tumor Growth and Therapy" ("Μοντελισμός, μαθηματικές μέθοδοι και υπολογιστική προσομοίωση της ανάπτυξης και θεραπείας των καρκινικών όγκων"). Η συνάντηση αυτή είναι η πρώτη που πραγματοποιείται στην Ελλάδα με θέμα τα βιομαθηματικά μοντέλα για τον καρκίνο. Στα πλαίσια των ερευνητικών προσπαθειών του Δικτύου περιγράφονται ποσοτικά οι ρυθμοί ανάπτυξης και κίνησης των καρκινικών κυττάρων και των αλληλεπιδράσεών τους με τους περιβάλλοντες ιστούς, ώστε να γίνουν πιο κατανοητοί οι μηχανισμοί που διέπουν την ανάπτυξη και μετάσταση των καρκινικών όγκων.

Το Δίκτυο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στόχος του είναι ο σχηματισμός προβλέψεων για την ανάπτυξη του καρκίνου, καθώς και η διατύπωση προτάσεων για πρόληψη και θεραπεία.

Στη συνάντηση συμμετείχαν μεταπτυχιακοί και μεταδιδακτορικοί υπότροφοι του Δικτύου από διάφορες χώρες (Αγγλία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία, Ισραήλ, Πολωνία, Ρουμανία, Ρωσία, Σουηδία), καθώς και σημαντικός αριθμός καθηγητών-ερευνητών, τόσον από το χώρο των βιομαθηματικών, όσο και της ιατρικής. Στη συνάντηση παρουσιάστηκαν μερικά από τα τελευταία αποτελέσματα της

βιομαθηματικής μελέτης του καρκίνου.

Οι συναντήσεις του Ερευνητικού Δικτύου άρχισαν το 2004 και γίνονται μια φορά το χρόνο σε διαφορετική χώρα. Η διοργάνωση της συνάντησης για το 2006 δόθηκε στην Ελληνική ομάδα. Σύμφωνα με την ομολογία των συνέδρων, Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης, με πολυετή πείρα στη διοργάνωση επιστημονικών συναντήσεων, απετέλεσε τον ιδανικό χώρο για την τέλεση του συνεδρίου, έδωσε στους ερευνητές τη δυνατότητα να συζητήσουν και να ανταλλάξουν επιστημονικές απόψεις σε ένα όμορφο και ήσυχο περιβάλλον και δημιούργησε τις κατάλληλες συνθήκες για νέες επιστημονικές συνεργασίες.

Στο Δίκτυο συμμετείχαν 12 ομάδες από τις παραπάνω χώρες. Η νεοσύστατη ελληνική ομάδα εδράζεται στο Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας, στο Ηράκλειο, αλλά σημαντικό μέρος της ερευνητικής δραστηριότητας πραγματοποιείται και στα Χανιά. Κύρια στελέχη της ελληνικής συμμετοχής αποτελούν η Δάφνη Μανουσάκη, μαθηματικός, συντονίστρια της ελληνικής ομάδας και επίκουρη καθηγήτρια του Γενικού Τμήματος στο Πολυτεχνείο Κρήτης, καθώς και οι Δρ. Ελένη Μυλωνά, βιολόγος-φυσιολόγος και Δρ. Samuel Bernard, μαθηματικός. Στις ερευνητικές προσπάθειες συμμετέχουν επιστήμονες και από άλλα ερευνητικά ιδρυματα της Κρήτης.

20. Ομάδα από την Αθήνα.

27. Ομάδα από την Αθήνα.

29. Ομάδα απόμων με ειδικές ανάγκες.

Η Καθηγήτρια Δάφνη
M. Μανουσάκη.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

9. Ομάδα από την Αθήνα.

17. Ομάδα από την Αθήνα.

1870 19.-26. Μοριακή Βιολογία και Γενετική των Λεπιδοπτέρων

Συνέδριο Μοριακής Βιολογίας και Γενετικής των Λεπιδοπτέρων, στο 7^ο κατά σειρά, που πραγματοποιείται τακτικά από ετών στην ΟΑΚ. Μετέχουν 140 επιστήμονες από όλες τις ηπείρους. Στη διάρκεια του συνεδρίου παρουσιάσθηκε μεγάλος αριθμός ανακοινώσεων, που αφορούν στις ανά τον κόσμο ερευνητικές δραστηριότητες επί του παραπάνω αντικειμένου. Υπεύθυνος του συνεδρίου ήταν ο Διευθυντής Ερευνών του Ινστιτούτου Βιολογίας του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος» και επικεφαλής του Εργαστηρίου Μοριακής Γενετικής Εντόμων και Βιοτεχνολογίας Καθηγ. Κωνσταντίνος Ιατρού.

Ο Καθηγ. Κ. Ιατρού

21. Στα πλαίσια του διεθνούς Φεστιβάλ «ΖΕΦΥΡΟΣ», δόθηκε στην ΟΑΚ η παράσταση «κοντσέρτο για ένα πιάνο και μια ηθοποιό».

24. Ομάδα από τη Λευκωσία.

31. Ομάδα από τη Χαλκίδα.

1871 26. 8. - 2. 9. Η ψυχοδυναμική του χορού και της μουσικής της Κρήτης

Πραγματοποιήθηκε, για πολλοστή φορά, δοκιμασμένο ειδικό πρόγραμμα αξιοποίησης των ψυχοδυναμικών ιδιοτήτων της παραδοσιακής μουσικής και των χορών της Κρήτης. Στο πρόγραμμα μετείχαν αλλοδαποί, που είχαν πρόσφατα μια μεγάλη δοκιμασία στην προσωπική την οικογενειακή τους ζωή. Το πρόγραμμα στηρίζεται στη διαπίστωση, ότι η παραδοσιακή μουσική και οι χοροί της Κρήτης, ύστερα από κατάλληλη ενημέρωση και προετοιμασία, έχουν την ικανότητα, να ανατροφοδοτούν δυ-

ναμικά τον άνθρωπο, που έχει υποστεί κάμψη υπό το βάρος μιας έντονης δοκιμασίας και θλίψης. Τα βιώματα που προκαλεί η παρακείμενη ιερά Μονή Γωνιάς και το όλον περιβάλλον της Ακαδημίας, φυσικό και ανθρώπινο, έχει παρατηρηθεί ότι συμβάλλουν επίσης σημαντικά στην προσέγγιση του θερμαπευτικού στόχου.

Την ευθύνη του προγράμματος είχαν η *Brigite Gerstgrasser* και ο *Pavlo Eckert*. (πρβλ. Διάλογοι Καταλλαγής 79, 2005).

Σ Ε Π Τ Ε Μ Β Ρ | Ο Σ

1872 2.-8. 2^η Θερινή Ακαδημία Ψυχοδράματος

2^η Θερινή Ακαδημία Ψυχοδράματος, που διοργάνωσε ο Τομέας Ψυχοδράματος της Ελληνικής Εταιρείας Ομαδικής Ανάλυσης και Ψυχοθεραπείας (Ε.Ε.Ο.Α.Ψ.) υπό την αιγίδα της Πανευρωπαϊκής Ένωσης Ψυχοδραματικών Ινστιτούτων (P.I.F.E.), με συμμετοχή επαγγελματιών στον ευρύ χώρο της ψυχικής υγείας από διάφορες χώρες (Αυστρία, Βραζιλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ισραήλ, Ουγγαρία, Ουκρανία, Ρουμανία).

Το πρόγραμμα περιελάμβανε βιωματικές ομαδικές συνεδρίες ψυχοδράματος σε υπαίθριους χώρους του Νομού Χανίων (Φαλάσαρνα, Μάλεμε, Ελαφονήσι, Μονή Χυστοσκαλίτσας, Σπίλαιο Αγ. Σοφίας, Μουρνιές, Ομαλός, Σούγια, Άπτερα, Νιο Χωριό Αποκορώνου, Τζιτζιφές, Λίμνη Κουρνά, Ακρωτήρι, Χανιά, Θέρισο) και δραστηριότητες, που αποβλέπουν στη γνωριμία των συνέδρων με τον πολιτισμό της Κρήτης.

Το ψυχόδραμα είναι μια μορφή ομαδικής ψυχοθεραπείας ευρέως διαδεδομένης στο χώρο της πρόληψης και θεραπείας προβλημάτων ψυχικής υγείας. Τον συντονισμό του συνεδρίου είχε ο Στυλ. Λαγαράκης, Ψυχίατρος-Ψυχοδραματίστης.

5. Ομάδα από την Κύπρο.

1873 9. Ψυχόδραμα - Ανοιχτή Ημερίδα

Ειδική Ημερίδα, στα πλαίσια του παραπάνω συνεδρίου. Σκοπός της Ημερίδας ήταν η ενημέρωση για τις εργασίες του Συνεδρίου και η ανταλλαγή απόψεων όσον αφορά στην Ψυχοθεραπεία με βάση τις αρχές και εμπειρίες από διάφορους χώρους και επαγγελματικές δραστηριότητες.

Εισαγωγικές εισηγήσεις έκαμπαν οι: *Hilde Gött*, Παιδαγωγός, Πρόεδρος της Πανευρωπαϊκής Ένωσης Ψυχοδραματιστών, *Chr. Hutter*, Θεολόγος και Ψυχοδραματίστης, *B. Μενούτης*, Ψυχίατρος ΠΝ, *G. Αναστόπουλος*, Αναπτυξιακός Σύμβουλος και *Στυλ. Λαγαράκης*.

1874 12. Σύστημα πιστοποίησης

Ημερίδα από τη Δημοτική Επιχείρηση του Δήμου Κολυμπαρίου για το Σύστημα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης της ελιάς. Για καλύτερη υποβοήθηση των αγροτών μας παρακαλέσαμε τον Δημήτριο Σταθάκη, Γεωπόνο, να συντάξει το ενημερωτικό κείμενο, που δημοσιεύουμε παρακάτω.

www.oac.gr

1875 25.-29. Συνέδριο Υπολογιστικής Ογκολογίας

2° Διεθνές Συνέδριο Υπολογιστικής Ογκολογίας και συνάντηση εργασίας του Ευρωπαϊκού Ολοκληρωμένου Ερευνητικού Προγράμματος ACGT (Advancing Clinico-Genomic Clinical Trials on Cancer: Open Grid Services for Improving Medical Knowledge Discovery). Στο συνέδριο συμμετέχουν επιστήμονες από πολλές χώρες, που εστιάζουν το ενδιαφέρον τους στη δημιουργία μοντέλων και προσομοιώσεων για την κατανόηση του καρκίνου. Πιό συγκεκριμένα, στο πρόγραμμα ACGT συμμετέχουν 25 φορείς από 11 χώρες της Ευρώπης και από την Ιαπωνία. Την ευθύνη για τον τεχνικό και επιστημονικό συντονισμό του προγράμματος έχει το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ITE) της Κρήτης. Ο βασικός στόχος του ACGT είναι ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής τεχνολογικής υποδομής, που θα εξυπηρετεί τις σύγχρονες απαιτήσεις της παγκόσμιας μεταγονιδιωματικής κλινικής και βιοϊατρικής έρευνας για τη θεμελίωση της εξατομικευμένης ιατρικής φροντίδας. Η αναπτυσσόμενη ευρωπαϊκή τεχνολογική υποδομή θα αξιοποιεί την τεχνολογία πλέγματος ηλεκτρονικών υπολογιστών (GRID), για να διευκολύνει τη συνεργασία κέντρων κλινικής έρευνας του καρκίνου, την ασφαλή ανταλλαγή και την αποτελεσματικότερη επεξεργασία κλινικών και γενετικών δεδομένων. Η τεχνολογική αυτή πλατφόρμα θα ενσωματώνει (α) υπηρεσίες για τη σημασιολογική ολοκλήρωση δεδομένων (από το μοριακό έως το πληθυσμιακό επίπεδο), (β) υπηρεσίες αναζήτησης και απεικόνισης γνώσης και (γ) υπηρεσίες προσομοίωσης της ανάπτυξης του καρκίνου (*in-silico tumor growth*).

Στη διάρκεια του Συνεδρίου τα μέλη του είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν για το έργο της ΟΑΚ και να γνωρίσουν όψεις της καθημερινής ζωής και του πολιτισμού της Κρήτης.

Δ. Καφετζόπουλος

Από την κίνηση του προσωπικού

Ο Γεν. Διευθυντής

Ιούλιος

5. Στον Ταυρωνίτη εκδήλωση μνήμης για την εκτέλεση των 12 ανθρώπων του τόπου.
9. Εγκαίνια του Μουσείου Ακριτών στο ανακαινισμένο Οικοτροφείο της Ι. Μητροπόλεως Κισάμου και Σελίνου στην Παλαιόχωρα.
10. Παρουσίαση του βιβλίου του Βουλευτή Νικ. Χριστοδουλάκη «Το εκκρεμές της σύγκλισης» στην αίθουσα του Φιλολογικού Συλλόγου «Χρυσόστομος» Χανίων.
22. Συνέδριο στο Ροδοβάνι, που οργανώθηκε από την ΙΛΑΕΚ με θέμα «Το Σέλινο των αρμάτων και των γραμμάτων». Ανέπτυξε το θέμα «Τοπωνύμια και τόποι».
26. Εκδήλωση στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου (KAM) προς τιμήν του Μίνωα Ζομπανάκη.
29. Κηδεία στο Ηράκλειο του Αρχιεπισκόπου Κρήτης κυρού Τιμοθέου
31. Καθιερωμένη ετήσια Σύναξη του Συνδέσμου Αποφοίτων Εκκλησιαστικής Σχολής Κρήτης «Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ» (στον Άγιο Μαθαίο - σημερινή έδρα της Σχολής), κατά την οποία προϊδρευσε. Το απόγευμα ακολούθησε ειδική εκδήλωση στην Ιερά Μονή Αγίας Τριάδος και φιλοξενία των αποφοίτων.

Αύγουστος

20. Αποκαλυπτήρια της προτομής του Γεωργίου Πυροβολάκη, επί έτη Προέδρου Καντάνου.
24. Εκδήλωση στις Μουρνιές από το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Βενιζέλος» και τον Δήμο Ελευθερίου Βενιζέλου.
28. 8. - 2. 9. Συμμετοχή σε ειδική εκδήλωση για τον Eberhard Müller, Ιδρυτή και πρώτο Διευθυντή της εκεί Evang. Akademie και ομιλία για τη σημαντική συμβολή του στη δημιουργία των προϋποθέσεων για την ανέγερση των πρώτων εγκαταστάσεων της ΟΑΚ. (Βλπ. το κείμενο της ομιλίας στην Ιστοσελίδα της ΟΑΚ www.oac.gr γερμανόγλωσσο τμήμα).

Σεπτέμβριος

4. Περβολάκια Κισάμου, τελετή με θέμα «ΜΙΚΡΑΣΙΑ: Εκδήλωση τιμής και μνήμης», με ομιλήτρια την Αντινομάρχη Χανίων Πόπη Ντουντουλάκη.
6. Στη Σπηλιά, παρουσίαση του βιβλίου του Ιωάννη Κανιτσάκη με τίτλο: «ΣΠΗΛΙΑ το Αρχοντοχώρι». Στο σύντομο χαιρετισμό του ευχαρίστησε την Ενορία και τους κατοίκους της Σπηλιάς, ιδιαίτερα τα μέλη του Συλλόγου Γυναικών, για τις πολές διευκολύνσεις προς την Ορθόδοξη Ακαδημία κατά το παρελθόν.
- 14.-16. Υπηρεσιακό ταξίδι στην Αθήνα. Συμμετοχή σε συνεδρία του Διοικ. Συμβουλίου των Οφφικιάλων του Οικουμενικού Πατριαρχείου, κατά την οποία συζητήθηκαν κυρίως θέματα σχετικά με την προσεχή επίσκεψη της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου στην Αθήνα.
- Την Παρασκευή, 15. Σεπτεμβρίου, έγινε δεκτός από την Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Μαριέττα Γιαννάκου. Στη σύσκεψη που ακολούθησε έλαβαν μέρος επίσης ο Γεν. Γραμματέας του Υπουργείου Καθηγ. Ανδρέας Καραμάνος, η Γεν. Γραμματέας Νέας Γενιάς Βάσω Κόλλια και οι Ειδικοί Γραμματείς Ανωτ. Εκπαιδεύσεως Καθηγ. Αθαν. Κυριαζής και Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης και Παιδείας Ομογενών Καθηγ. Ισμήνη Κριάρη.
21. Αποχαιρετιστήρια εκδήλωση για τον Σεβασμ. Αρχιεπίσκοπο Κρήτης Ειρηναίο στα Χανιά, προς τον οποίον εξέφρασε ευχαριστίες για την πολυετή μεγάλη προσφορά του προς την ΟΑΚ και ευχές για τη νέα του διακονία.
24. Έλαβε μέρος στις τελετές ενθρονίσεως του νέου Αρχιεπισκόπου Κρήτης Σεβασμιωτάτου Ειρηναίου.

Η Εμμανουέλα Λαρεντζάκη

έλαβε μέρος στην πρώτη Συνέλευση της Κεντρικής Επιτροπής του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών στη Γενεύη. Ορίσθηκε μέλος της Επιτροπής Εξονομασμών και, με την ιδιότητα αυτή, συμμετείχε στη διαμόρφωση των προτάσεων προς την Κεντρική Επιτροπή για τη στελέχωση των διαφόρων οργάνων του Συμβουλίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΥΡΟΒΟΛΑΚΗΣ 1

Αλεξ. Κ. Παπαδερού, Γεν. Δ/ντού της ΟΑΚ

Αγαπητέ κ. Δήμαρχε Καντάνου,

Ευχαριστώ εσάς και το Δημοτικό σας Συμβούλιο για την τιμή, να προσθέσω τη δική μου πενιχρή συνεισφορά στον δίκαιο έπαινο του ανθρώπου, τον οποίον αξίως τιμάτε και τι- μούμε όλοι σήμερα.

Σεβασμιώτατοι, σεβαστοί πατέρες,

αγαπητά μέλη της οικογένειας Πυροβολάκη,

Κυρίες και κύριοι!

Οι δικές μου γνώσεις και οι εμπειρίες αναστροφής μου με τον Γεώργιο Πυροβολάκη δεν υπήρξαν τόσον άμεσες και επαρκείς, όσον εκείνες της κυρίας Ζαχαρένιας Αναστασάκη. Γι αυτό και την ευχαριστώ, γιατί με την ομιλία της περιόρισε την ανησυχία μου, μήπως ο λόγος αδικήσει τον άνθρωπο.

Η ζωή και το έργο κάθε ανθρώπου πρέπει να αποτιμάται σε συσχετισμό με το πού, πότε, υπό ποιές συνθήκες έζησε και έδρασε. Αν έπρεπε να αρκεσθεί κανείς σε ένα είδος επιγράμματος, θα μπορούσε ίσως να πει τούτα τα λόγια:

Ο Γεώργιος Πυροβολάκης
υπήρξε ένα δώρο του Θεού
για την Κάντανο, το Σέλινο,
την Τοπική Αυτοδιοίκηση,
ο αυτοδημιούργητος κοινωνικός ηγέτης
που οι τότε καιροί
και οι περιστάσεις είχαν ανάγκη.

Ο ίδιος γράφει ότι στο Αλβανικό Μέτωπο υπήρξε **τραυματιοφορέας**. Ίσως αυτό του έγινε συνήθεια. Και σήκωσε διαβίου καταστροφές, τραύματα, πόνους και ελπίδες των ανθρώπων, που του εμπιστεύθηκαν τα αξιώματα, στα οποία πρόσφερε το είναι του ολόψυχα, αταλάντευτα, δημιουργικά.

Τα όσα γράφει για τους τόπους καί τους ανθρώπους, που αγαπούσε και θαύμαζε, τον παππού του, τον πατέρα, τη μητέρα του και πολλούς άλλους, φανερώνουν πόσο βαθιές ήταν οι ρίζες του, πόσο στέρεο το έδαφος που πατούσε.

Λιγοστή η σχολική του εκπαίδευση. Πλουσιότατη όμως η μαθητεία στο μεγάλο σχολείο της ζωής. Πέρασε από κάμποσες δουλειές. Ως εισπράκτορας των συνδρομών του ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗ, όπου τον είχε προσλάβει ο μακαρίτης Μανώλης Μπακλατζής, γνώρισε σχεδόν όλη την Κρήτη, τα καλά και τα παράξενά της.

Είχε μια περιπέτεια και με τη λεγόμενη «Λαϊκή Οικονομία», μια Εταιρεία «φούσκα», όπως θα λέγαμε σήμερα.

Πλούτισε τις γνώσεις και τις εμπειρίες του. Δοκιμάσθηκε ως «χρυσός ἐν χωνευτηρίῳ» (Σοφ. 3, 6). Και έγινε πιό προσεκτικός στις αναστροφές του. Ίσως γι' αυτό και στο γνωστό ριζίτικο με τον στίχο:

Με τον καλιά σου κάθιζε και νηστικός σηκώνου,

που καταγράφει στο βιβλίο του, προσθέτει και τον τελευταίο στίχο, που τον παραλείπουμε συνήθως:

Γιατί 'ναι ο κόσμος πίβουλος, ο κόσμος είναι ψεύτης!

Όπως καί τόσοι άλλοι, βγήκε και ο Πυροβολογιάργης Ψηλένος στη φωτιά της Καντάνου και στη λαύρα του πολέμου και της Αντίστασης. Έτοιμος να δοθεί στα κοινά, να δόσει τα πάντα για την ανασυγκρότηση του τόπου του. Να στρέψει το βλέμμα των ανθρώπων προς τα εμπρός, στο πείσμα του θανατικού, της φτώχειας και της μιζέριας, με αυτοπεποίθηση και προοπτική.

Από νωρίς φανέρωσε την πρόθεση και απόφασή του, να επιβεβαιώσει το επώνυμό του, **βάλλοντας πυρ!** Πυρ θερμούργο στις δημιουργικές δυνάμεις των ανθρώπων και πυρ καθαρτικό στα ζιζάνια και τα πάθη.

Για ένα πράγμα δεν θα μπορούσε, φοβούμαι, να καυχηθεί: Ότι έδωσε στην οικογένειά του το χρόνο από τη ζωή του, την εργασία και τη μέριμνα που της ανήκε. Τα απόθεσε όλα στη μητέρα του και στην Ερωφίλη, τη γενναία σύζυγό του, που στάθηκε δίπλα του κερά και καπετάνισσα, μάνα και ξενοδόχος σ' ένα σπίτι, που είχε μετατραπεί σε φιλόξενο πανδο-

1. Κείμενο προγραμματισμένης ομιλίας κατά την αποκάλυψη της προτομής του αείμνηστου Γ. Πυροβολάκη (Κάντανος, 20. Αυγούστου 2006). Ο ομιλητής ζήτησε και έλαβε τη συγκατάθεση των παρισταμένων, να παραιτηθεί του λόγου, επειδή παρατάθηκαν πολύ πέραν των ορίων του προγράμματος τα προηγηθέντα και οι άνθρωποι ήταν εκτεθειμένοι στον καυτό ήλιο.

Συνέχεια στη σελ. 888

**Η Ορεόδοξος Λακαδημία Κρήτης μετέχει στην κοινή χάρα για τη συμπλήρωση
15ετούς Πατριαρχίας της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου
Κ.Κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ,
Πνευματικού Προστάτου και Εταίρου του Ιδρύματος.**

**Η διόλογος ανέφελη, παρά ταύτα όμως δυναμική, δημιουργική
και εύκλεής αυτή Πατριαρχία ευχόμεθα να συνεχίσει επί έτη πολλά!**

Με την ευκαιρία της εορτής του Αγίου Ειρηναίου η Ακαδημία παρέθεσε στις 22 Αυγούστου δείπνο προς τιμήν του Επιτίμου Προέδρου αυτής Σεβασμιώτατου Μητροπολίτου πρ. Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίου. Παρεκάθησαν ο νέος Πρόεδρος της ΟΑΚ Σεβασμ. Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου Αμφιλόχιος (στη φωτογραφία όρθιος προσφωνεί τον εορτάζοντα), οι Σεβασμιώτατοι Κυδωνίας και Αποκορώνου Ειρηναίος (νων Αρχιεπίσκοπος Κρήτης), Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου Άνθιμος, Αρκαλοχώριου, Καστελλίου και Βιάννου Ανδρέας, ο Ηγούμενος της Ι. Μονής Γωνίας Αρχιμ. Χρύσανθος Κελαιδής, παλαιά και σημερινά μέλη του Δ.Σ. και φίλοι της ΟΑΚ, ο Πρόεδρος και μέλη του συνεδρίου 1870. Οι Σεβασμιώτατοι, ο Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ, ο Καθηγητής Ιατρού, σύνεδροι – εκπρόσωποι από όλες τις ηπείρους και πολλοί άλλοι από τους συνδαιτυμόνες εξέφρασαν σεβάσματα και ευχές στον εορτάζοντα Γέροντα Επίσκοπο, ο οποίος αποκρίθηκε στις προσφωνήσεις με τη γνωστή σοφία του και την εκπλήσσουσα νηφαλιότητά του.

Γράμμα υποβολής παραιτήσεως

Άγαπητά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου,

Έν συνεχείᾳ τῆς αὐτοπροαιρέτου ἀποχωρήσεως ἡμῶν ἀπό τῆς διαποιμάνσεως τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Κισάμου και Σελίνου, θεωροῦμεν ὅτι οἱ αὐτοὶ λόγοι, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκκλησιολογικὴ τάξις, ἐπιβάλλουν τὴν ἀποχωρήσιν ἡμῶν καὶ ἀπό τῆς θέσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Θροιδόξου Ακαδημίας Κρήτης.

Λαμβάνοντες, δθεν, ὑπ' ὄψιν τὴν σχετικὴν διάταξιν τοῦ Θρανισμοῦ τοῦ Ἰδρύματος (ἀρθ. 5, παράγρ. 1, ἔδαφ. α' τοῦ Β. Δ/τος 838 /31-12-1970, ΦΕΚ 295, τ. Α') ύποβάλλομεν διά τοῦ παρόντος τὴν παραιτήσην ἡμῶν καὶ ἀπό τῆς θέσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Θροιδόξου Ακαδημίας Κρήτης, προκειμένου νά ἀσκήσῃ καὶ τὰ καθήκοντα ταῦτα ὁ ἐν τῇ Ιερᾷ Μητροπόλει Κισάμου και Σελίνου διάδοχος ἡμῶν και ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ὁ δέλφος κύριος Αμφιλόχιος.

Εὐχαριστοῦντες ὑμᾶς και πάντας τοὺς διατελέσαντας μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος, τον Γεν. Διευθυντή και τοὺς ἀρχῆς συνεργάτας αὐτοῦ, καθώς και τοὺς καθ' οἰονδήποτε τρόπον συνεργήσαντας εἰς τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ ἔργου τῆς Θροιδόξου Ακαδημίας Κρήτης, εὐχόμεθα και προσευχόμεθα, δηναριος Κύριος ὁ Θεός σκέπη τὸν Οἶκον τοῦτον τῆς Ἐκκλησίας πρὸς διακονίαν εἰς τὸ δίηνεκές τοῦ λαοῦ Αύτοῦ.

Ἐν τῇ Θροιδόξῳ Ακαδημίᾳ Κρήτης, τῇ 07 Αύγουστου 2006

Ο Πρόεδρος
(+ Ο πρ. Κισάμου και Σελίνου)
Ειρηναίος

Νέος Πρόεδρος της ΟΑΚ

Στις 7. Αυγούστου 2006, κατά την τακτική συνεδρία του Διοικ. Συμβουλίου της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης (ΟΑΚ), ο Πρόεδρος αυτής Σεβασμ. Μητροπολίτης πρώην Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίος ανακοίνωσε στα μέλη του Συμβουλίου την επιθυμία του, να αποχωρήσει από την προεδρία του Ιδρύματος, προκειμένου να καταλάβει αυτή τη θέση αυτοδικαίως ο διάδοχος του Σεβασμ. Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου Αμφιλόχιος και να αναλάβει τις ευθύνες της θέσεως αυτής. Ο πολιός επίσκοπος επέμεινε στην απόφασή του και υπέγραψε το έγγραφον της παραιτήσεως ενώπιον του Συμβουλίου.

Κατόπιν αυτού ο εκπρόσωπος της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας Κρήτης στο Συμβούλιο Σεβασμ. Μητροπολίτης Κυδωνίας και Αποκορώνου Ειρηναίος, ο Γεν. Διευθυντής προσεκρίθηκε πρόεδρος της ΟΑΚ. Με βαθύτατο σεβασμό και ευχαριστίες αυτών για την εν γένει προσφορά του γεροντος επισκόπου προς τὸ ίδρυμα και ανακήρυξαν αυτόν Επίτιμον Πρόεδρον της Θροιδόξου Ακαδημίας Κρήτης.

Στη συνέχεια ο παριστάμενος στη συνεδρία Σεβασμ. Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου Αμφιλόχιος (βλπ. Δ.Κ. 78, 2005) εδήλωσεν ότι αποδέχεται τη θέση του Προέδρου και αναλαμβάνει τα συναφή καθήκοντα με βαθύτατο σεβασμό και ευχαριστία προς τον προκάτοχον αυτού και συναίσθηση των μεγάλων ευθυνών της νέας αυτής θέσεως.

Συνέχεια από τη σελ. 885

χείο μεγαλόψυχης προσφοράς.

Με σπάνια οξύνοια και διορατικότητα παρακολουθούσε τα τρέχοντα και ψυχανεμίζονταν τα ερχόμενα. Οι ανάγκες του τόπου γεννούσαν ιδέες και καινοτόμα οράματα, που κεντούσαν τις ευαίσθητες αισθήσεις του και παρακινούσαν σε τόλμη για παράκρημες κινήσεις. Σαν αεικίνητο και κατεχάρικο λαγονικό έέτρεχε και ανακάλυπτε μικρές ή πλουσιώτερες πηγές χρηματοδότησης, πότε ως ταπεινός διακονιάρης και πότε ως ανυποχώρητος διεκδικητής στα Γραφεία Νομαρχών, Βουλευτών, Υπουργών – όλα για την Κάντανο, μερικά και για το Σέλινο.

Ξεχωριστό χάρισμά του ήταν να βασανίζει κάθε ζήτημα, πριν αποφασίσει. Να το στριφογυρίζει στο μυαλό του χιλιάδες φορές. Να το «**καουρίζει**» κατά την τοπολαλία.

Το κουβέντιαζε με άλλους, λογάριαζε την άποψή τους.

Όταν όμως έφτανε στην απόφαση, γαερμός δεν υπήρχε. Αμετάπιστος οδηγούσε τα πράγματα μέχρι το τέλος. Αυτό προκαλούσε τριβές, καμιά φορά και πυρακτώσεις. Όμως ο στόχος έμενε αμετακίνητος. Και το αποτέλεσμα σίγουρο.

Ήταν πολεμιστής, αλλά και συμβιβαστής, κατά περίσταση. Και ικανός στα προξενιά, όπως λένε.

***

Θα ήθελα να υπογραμμίσω ιδιαίτερα τήν ικανότητά του για υπέρβαση και δημιουργία. Στό δεύτερο βιβλίο του ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ² μιλεί με δικαιολογημένη περηφάνεια για το σπουδαίο, σπάνιο για την εποχή του **Υδροαρδευτικό** έργο της Καντάνου, που παραδόθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 1963, έτοιμο προς χρήση³. Επιτρέψατε μόνο δυό λόγια κυρίως για την προϊστορία του έργου, που έχει μείνει μέχρι σήμερα άγνωστη. Συγχωρήστε, παρακαλώ, τον κάπιας προσωπικό τόνο της διήγησης αυτής.

Βερολίνο, Αύγουστος 1955. Ως εκπρόσωπος των νέων της Ελλάδας μετέχω σε Κατασκήνωση Εργασίας του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών. Βοηθούμε στο χτίσιμο σπιτιών γιά Γερμανούς πρόσφυγες από χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Μια μέρα ένας δημοσιογράφος με ρωτά:

Γιατί χτίζεις σπίτια εδώ;

Απάντησή μου:

Επειδή σεις μού κάψατε το σπίτι μου στην Κρήτη και γνωρίζω τί σημαίνει να είσαι άστεγος!

Την άλλη μέρα η μεγάλη εφημερίδα του Βερολίνου **Der Tagesspiegel** δημοσίευσε εκτενές άρθρο στην πρώτη σελίδα με τίτλο περίπου αυτή την απάντηση. Λίγες μέρες αργότερα ήρθε στην Κατασκήνωση ο Lothar Kreyssig, ανώτατος κληρικός της Γερμανικής Εκκλησίας. Είχε διαβάσει την εφημερίδα και ζήτησε να με γνωρίσει. Μαζί με τον μετέπειτα Πρόεδρο της Δυτικής Γερμανίας Gustav Heinemann (1969-1974) και κάποιους ακόμη από τους ελάχιστους, που αντιστάθηκαν στον Χίτλερ, ο Kreyssig προσπαθούσε τότε να ιδρύσει μια Οργάνωση εθελοντών. Σκοπός τους ήταν, να θέσουν σημάδια εξιλασμού, μετάνοιας, συγγνώμης, ειρήνης σε χώρες και τόπους, οι οποίοι είχαν δεινοπαθήσει από τη ναζιστική θηριωδία. Άκουσε όσα του είπα για την Κάντανο, το Κουστογέρακο, τη Μονή και τον Λειβαδά, το δικό μου χωριό, και για άλλους τόπους της Κρήτης. Όταν αργότερα ξαναπήγα στη Γερμανία, για ανώτερες σπουδές, ο Kreyssig ήταν Πρόεδρος της Οργάνωσης που είχε ήδη συσταθεί, της *Aktion Sühnezeichen Friedensdienste* (Σημεία Εξιλασμού-Διακονήματα Ειρήνης). Επεκοινώνησα μαζί του. Και συμφωνήσαμε να κάμουν κάτι στο Σέλινο.

Ενημέρωσα τον τότε Επίσκοπο Κισάμου και Σελίνου κύριο Ειρηναίο. Με τέσσερα μέλη της Οργάνωσης ήρθαμε στα Τρία Χωριά και στην Κάντανο το 1958. Εντυπωσίασαν οι συζητήσεις με τον παπά Μιχάλη Κουκουράκη και τον Πρόεδρο Πυροβολάκη. Προπαντός η σκέψη του, η επιμονή του, το φιλόξενο σπίτι του και η μεγαλούσύνη της καρδιάς του.

Ακολούθησαν πολλές συσκέψεις και προσπάθειες, ώστου να κλεισθεί η συμφωνία και να ολοκληρωθεί το έργο αυτό της Καντάνου. Έπρεπε να βρεθούν τα αναγκαία ποσά, κυρίως από εθελοντικές εισφορές. Στην πορεία χρειάσθηκε η συνδρομή και της εκκλησιαστικής Υπηρεσίας «BROT FÜR DIE WELT» - «ΨΩΜΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ».

Το έργο της Καντάνου ήταν τόσον απαιτητικό, ώστε η παρουσία της Οργάνωσης στα Τρία Χωριά μας περιορίστηκε στο συμβολικό χτίσιμο ενός μόνον σπιτιού, πράγμα που δεν μού συγχώρησαν οι συντοπίτες μου Τριοχωρίτες, μέχρι σήμερα φιβούμαι.

Δεν πειράζει – για την Κάντανο, χαλάλι!

Το καλύτερο που άφησαν για τα χωριά μας δεν ήταν ίσως το σπίτι, αλλά ένα μικρό βιβλίο – ημερολόγιο της ομάδας του Λειβαδά, με ένα σκίτσο του παπά Νούφρη και πολύ ενδιαφέρουσες περιγραφές, μερικές αρκετά πιπεράτες. Γίνεται λόγος και και για την εργασία στην Κάντανο.

Για την πολιτική επικαιρότητα θα ήθελα να αναφέρω ένα περιστατικό από την πρώτη μας εκείνη επίσκεψη, που μνημονεύει και ο Πυροβολάκης στο βιβλίο του. Ως μέλη εκκλησιαστικής Οργάνωσης οι Γερμανοί μού είχαν ζητήσει, να συναντήσουμε πρώτα τον εφημέριο της Καντάνου. Όταν όμως ο παπά Μιχάλης άκουσε τον σκοπό της επίσκεψης, μας είπε:

«Εμείς έχουμε πρόεδρο και αυτός έχει τον λόγο».

Τότε δεν μιλούσαμε ακόμη στην Ελλάδα για «διακριτούς ρόλους» Εκκλησίας και Πολιτείας. Ο Πυροβολάκης όμως ήξε-

2. Γεώργιος Αντ. Πυροβολάκης, Παιχνίδια της ζωής, (Κοινωνική δράση), Βιβλίο 2ο), Κάντανος 1993.

3. ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΣ, Ιαν. 1964, σελ. 16.

ρε να σέβεται τους ρόλους των άλλων, αλλ' απαιτούσε σεβασμό για τις δικές του αρμοδιότητες και ευθύνες. Οι ρόλοι βέβαια ήταν όρια μόνον και όχι τούχοι, απαγορευτικοί της επικοινωνίας και συνεργασίας.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση ο Πρόεδρος αντιστάθηκε με άκαμπτο πείσμα στη νοοτροπία που λέει: Κάλιο πέντε και στο χέρι, παρά δέκα και καρτέρι.

Στη συζήτηση με τους Γερμανούς, η κυρίαρχη άποψη ήταν, να δεχθούν οι Καντανιώτες κάτι, που ήταν δυνατόν να προσφερθεί σε σύντομο χρόνο: Παπούτσια, ρούχα και άλλα παρόμοια.

Ο Πρόεδρος σκέφθηκε φαίνεται: 'Η όλα ή τίποτε!

Το όλα σήμαινε τότε για την Κάντανο: **Νερό!** Και επέμεινε ανένδοτα.

Μεσολάβησαν πολλές προσπάθειες στην Ελλάδα και στη Γερμανία. Βοήθησε το ενδιαφέρον και το κύρος του Σεβασμιωτάτου Ειρηναίου. Το έργο έγινε. Η ευχαριστία και ο δίκαιος έπαινος ανήκει στον Πυροβολάκη κυρίως.

Σεβασμώτατε,

Αγαπητοί φίλοι!

Ο Γεώργιος Πυροβολάκης υπηρέτησε και σημάδεψε δημιουργικά τούτο τον τόπο. Σήμερα, χάρη στην πρωτοβουλία του Δήμου, σημαδεύεται αυτή η πλατεία της θυσίας και της μνήμης με την προτομή του, έκφραση ευγνωμοσύνης όλων μας και **οδοιδείκτης**, προπαντός για όσους διακονούν και θα διακονήσουν την Τοπική μας Αυτοδιοίκηση.

Θα ήθελα να κλείσω με λόγια δικά του, που θα έπαναλάμβανε ασφαλώς και αυτή την ώρα, εάν ήταν μαζί μας.

Σε τιμητική εκδήλωση γι αυτόν, που είχε οργανώσει ο Σύλλογος Καντανιώτων στην Αθήνα (27-2-1992), ο αείμνηστος Γεώργιος Πυροβολάκης είχε πει, μεταξύ άλλων:

«Με βαθιά συγκίνηση αποδέχομαι...την τιμή...Σας ευχαριστώ εκ βάθους καρδιάς...

Ζήτω η ωραία, ιστορική και μαρτυρική μας Κάντανος.

Ζήτω η αγάπη που ενώνει όλους τους Καντανιώτες μαζί, όπου και αν ευρίσκονται, σε μια δύναμη».

Και η στερνή του ευχή:

«...οι απόγονοί μας, οι συγχωριανοί μου και όλοι οι άνθρωποι να ζουν με αγάπη μεταξύ τους και με πίστη στο Θεό».

Ας είναι αιωνία η μνήμη σου, μακαριστέ και σεβάσμιε φίλε!

Σύστημα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης της ελιάς Έννοια, αρχές λειτουργίας, σκοποί και στόχοι

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι αρμόδιες για τα αγροτικά θέματα επιτροπές, παρατηρώντας τις εξελίξεις στην παραγωγή των αγροτικών προϊόντων με την ανεξέλεγκτη και μη ελεγχόμενη χρήση φυτοπροστατευτικών, αλλά και διάφορων αγροχημικών προϊόντων και επιθυμώντας έτσι να δημιουργήσει ένα πλαίσιο όσο το δυνατόν καλύτερου ελέγχου της διαδικασίας της παραγωγής, καθιέρωσε τα πρότυπα AGRO 2.1 και AGRO 2.2. Μέσα σε αυτά περιγράφονται όλες οι μέθοδοι και οι διαδικασίες που πρέπει να ακολουθήσει ο παραγωγός με τη βοήθεια πιστοποιητικών οργανισμών για να μπορέσει να παράγει όσο το δυνατόν ασφαλέστερα και πιο ποιοτικά προϊόντα για αυτόν και τον καταναλωτή. Παράλληλα προστατεύει και το περιβάλλον με το να μαθαίνει να επιδιώκει τη διατήρηση της ισορροπίας του οικοσυστήματος και την ενίσχυση της αειφορίας της καλλιέργειας. Εκτός από τα παραπάνω υπάρχει και η μέθοδος της βιολογικής καλλιέργειας, η οποία αποτελεί έναν άλλο τρόπο διαχείρισης της καλλιέργειας χωρίς να επιτρέπεται η χρήση οποιουδήποτε χημικού παρασκευάσματος φυτοφαρμάκου ή λιπάσματος, αλλά η ανάλυσή της δεν είναι του παρόντος.

Επαναφέροντας το θέμα της ολοκληρωμένης διαχείρισης της καλλιέργειας και καθιερώνοντας όπως προείπαμε η Ευρωπαϊκή Ένωση τα συγκεκριμένα πρότυπα διαχείρισής της, δημιουργήσεις επιπλέον το λεγόμενο ποιοτικό παρακράτημα, έτσι ώστε να δώσει ένα επιπλέον κίνητρο στους παραγωγούς για να οδηγηθούν πιο εύκολα στην εφαρμογή της. Το ποιοτικό παρακράτημα, όπως λέει και η ίδια η φράση, αποτελεί μία παρακράτηση της τάξεως του 4% από τη συνολική και καθορισμένη με την εφαρμογή των οριστικών δικαιωμάτων πλέον επιδότηση των παραγωγών. Αυτό το 4%, το οποίο φθάνει σε ένα ποσό γύρω στα 22 εκατομμύρια ευρώ, θα διανεμηθεί ισόποσα σε τρεις κατηγορίες παραγωγών: Α. τους Βιοκαλλιεργητές, Β. αυτούς οι οποίοι παράγουν ελαϊόλαδο προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (Π.Ο.Π) ή προστατεύομενης γεωγραφικής ένδειξης (Π.Γ.Ε) και Γ. αυτούς που εφαρμόζουν το σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης της ελιάς (Σ.Ο.Δ.Ε). Η επιδότηση αυτή θα δίνεται κατά στρεμμα και ανάλογα με το πλήθος των στρεμμάτων που θα είναι πιστοποιημένα ανά κατηγορία θα ανέρχεται και το ύψος της επιδότησης μέχρι του ποσού των 65 ευρώ. Γίνεται κατανοητό ότι ενώ η παρακράτηση από τις επιδότησις των παραγωγών είναι της τάξεως του 4%, όποιος συμμετέχει σε αυτές τις τρεις κατηγορίες και ιδιαίτερα στη βιολογική γεωργία και στην ολοκληρωμένη διαχείριση θα έχει επιστροφή επιδότησης της τάξεως ακόμη και του 50% (όταν το ποσό αγγίζει τα 65 ευρώ ανά στρέμμα) από το ποσό της οριστικής επιδότησης. Επομένως είναι ηλίου φαεινότερον ότι τα κίνητρα είναι τεράστια, αλλά και το όφελος του παραγωγού από την παραγωγή ενός επώνυμου ανωτέρας ποιότητας προϊόντος πολύ μεγάλο.

Έννοια και αρχές της ολοκληρωμένης διαχείρισης της ελιάς.

Η παρακολούθηση και λειτουργία της καλλιέργειας υπό την επίβλεψη και τις οδηγίες ειδικευμένου γεωτεχνικού προσωπικού με την εφαρμογή μόνο των εγκεκριμένων και νομικά κατοχυρωμένων μεθόδων ονομάζεται ολοκληρωμένη διαχείριση της ελιάς και χάριν συντομίας (Ο.Δ.Ε). Η Ο.Δ.Ε δεν είναι ένα κλειστό σύστημα, αλλά αποτελεί ένα ζωντανό οργανισμό, ο οποίος παρακολουθεί τα νέα επιστημονικά δεδομένα και με γνώμονα την προστασία του καταναλωτή, του παραγωγού και του περιβάλλοντος προσαρμόζεται αναλόγως και δίνει και τις ανάλογες κατευθύνσεις. Η Ο.Δ.Ε περιλαμβάνει

όλα τα στάδια της παραγωγής από την έναρξη της ελαιοκομικής περιόδου με την εφαρμογή των λιπάνσεων χειμερινών και ανοιξιάτικων, περνάει από την ζιζανιοκτονία και τους ανοιξιάτικους ψεκασμούς, στις αρδεύσεις και στους καλοκαιρινούς – φθινοπωρινούς ψεκασμούς και καταλήγει στη συγκομιδή και στο κλάδεμα χειμερινό – συμπληρωματικό θερινό. Περικλείει όλες τις διαδικασίες της παραγωγής και επεμβαίνει με οδηγίες και συμβουλές όπου χρειάζεται για την καθοδήγηση των παραγωγών στην κατανόηση της αρχής ότι η διατήρηση της ισορροπίας στη φύση αποτελεί καθήκον για όλους. Αυτή η αρχή μεταφράζεται στο γεγονός ότι επεμβαίνουμε σε συγκεκριμένες περιπτώσεις και με τη βοήθεια και των καλλιεργητικών μέτρων και όπου ο πληθυσμός των εχθρών της ελιάς έχει ξεπεράσει τα αποδεκτά όρια. Με σκοπό όχι να τον εξαφανίσουμε, αλλά να τον διατηρήσουμε σε χαμηλά επίπεδα ανεκτής προσβολής, διατηρώντας παράλληλα και τον ωφέλιμο πληθυσμό των εντόμων. Προσέχουμε επίσης τις αποδεκτές δόσεις και τις απαιτούμενες μέρες που πρέπει να περάσουν για την έναρξη της συγκομιδής. Κάτι ανάλογο ισχύει και για τη χρήση λιπασμάτων, όπου και αυτά επιτρέπονται, αλλά στις σωστές δόσεις και εκεί που πράγματι μεσω των εδαφολογικών και φυλλοδιαγνωστικών αναλύσεων παρατηρείται έλλειψη, με γνώμονα και εδώ τη διατήρηση ή την επαναφορά της ισορροπίας μεταξύ των στοιχείων στο έδαφος. Το ίδιο ισχύει και για τη χρήση του νερού, όπου η ορθολογική διαχείριση λαμβάνει υπόψη της τον τύπο του εδάφους, την ηλικία του δένδρου, αλλά και το είδος της παροχής (μπεκ, μακαρόνι, στάγδην, κατάκλυση) για να μπορέσει να δώσει και τις ανάλογες κατευθύνσεις. Επιπλέον στη ζιζανιοκτονία η Ο.Δ.Ε προτείνει εναλλακτικές μεθόδους των χημικών και κάθε χρόνο επεμβάσεων με τη χρήση μικτών αλλά και εναλλάξ συστημάτων καλλιεργειας (φρέζας – καλλιεργητή - χορτοκοπτικού), σποράς, όπου είναι δυνατόν, κτηνοτροφικών αζωτοδεσμευτικών φυτών και ανάλογα και με την κλίση των εδαφών, έτσι ώστε να μειώνεται όσο γίνεται η διάβρωσή τους. Τέλος στη συγκομιδή δίνονται οδηγίες όσον αφορά τον τρόπο ραβδίσματος και ποιες είναι οι κατάλληλες κλιματολογικές συνθήκες για την αποφυγή δημιουργίας πληγών, αλλά και ποια είναι τα κατάλληλα μέσα συσκευασίας – συγκομιδής για τον ελαιόκαρπο, έτσι ώστε να φθάνει στο ελαιουργείο στην όσο το δυνατόν καλύτερη κατάσταση.

Σκοποί και στόχοι του συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης της ελιάς

Από τα παραπάνω γίνεται κατανοητό ποιοί είναι οι σκοποί και στόχοι του συστήματος. Κυριότερος σκοπός είναι η δημιουργία περιβαλλοντικής συνείδησης στους παραγωγούς και μάθησης – σεβασμού των τρόπων και των νόμων που διέπουν τη λειτουργία της φύσης. Επιπλέον η προστασία των παραγωγών με τη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων προστασίας είναι στους πρωταρχικούς σκοπούς του συστήματος. Στη συνέχεια η κατανόηση ότι ζούμε σε ένα πλεονεκτικό τόπο από όλες τις απόψεις οδηγεί στο να έχουμε σαν κύριο σκοπό την παραγωγή ποιοτικών, επώνυμων και ασφαλών προϊόντων ακόμη και σε βάρος της παραγωγής. Αυτή η αντίληψη αποτελεί μονόδρομο για το μέλλον των ελληνικών και δη των κρητικών προϊόντων, τα οποία γίνονται έρμαια πλουτισμού των επιτήδειων ένων εμπόρων με τη χύμα από εμάς πώληση.

Εν κατακλείδι ο μελλοντικός πρωτεύων στόχος του συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης της ελιάς είναι η παραγωγή και τυποποίηση ελληνικού ελαιολάδου ανωτέρας εξακριβωμένης ποιότητας, η καθέρωσή του στην αγορά με την επωνυμία του και φυσικά η επίτευξη πολύ καλύτερης τιμής από το ανώνυμο – συμβατικό χύμα ελαιόλαδο.

Δημήτριος Σταθάκης, Γεωπόνος

ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΙ

Αλεξ. Κ. Παπαδερού*

Με Άρματα και Γράμματα θα ασχοληθεί το παρόν συνέδριο, που οργάνωσε η ΙΛΕΑΚ, στην οποίαν οφείλονται και εκφράζονται ευχαριστίες. Όπως και στον Δήμο Ανατολικού Σελίνου, στον Φιλοπρόοδο Σύλλογο Ελύρου και σε όλους τους φίλους συνεπαρχιώτες, που συμπράττουν και φιλοξενούν.

Είναι αρχέγονη η ανάγκη του ανθρώπου να ορίσει τη σχέση του με τον χώρο. Το χώρο του άμεσου και του ευρύτερου περιβάλλοντός του, αλλά και εκείνον του προσιτού σ' αυτόν, ορατού ή οπωδήποτε αισθητού σύμπαντος. Τη σχέση του αυτή με το χώρο την εκφράζει ο άνθρωπος με ποικίλους τρόπους: Με το μύθο, τη μαγεία, με θρησκευτικές τελετές και ύμνους, με την ποίηση, εδώ με το **ριζίτικο** και τη **μαντινάδα**, με τη φιλοσοφία, το στοχασμό και την τέχνη εν γένει.

Διερευνά το χώρο με την επιστήμη, τον καλλιεργεί, τον εκμεταλλεύεται, τον διαμορφώνει, τον μεταμορφώνει, αλλά και τον **παραμορφώνει**, προκαλώντας τα σύγχρονα οικολογικά προβλήματα.

Κυρίαρχο στοιχείο στη σχέση αυτή είναι το όνομα. Όποιος δίδει όνομα σε πράγματα και πρόσωπα, ασκεί επ' αυτών εξουσία. Εξουσιάζουμε ή πάντως προσπαθούμε να ασκούμε εξουσία πάνω σε τόπους. Και εκείνοι όμως ασκούν εξουσία πάνω μας. Ιδίως εκείνοι, με τους οποίους μας συνδέουν έντονα παιδικά βιώματα – τόποι νοσταλγικών αναμνήσεων και περιπλανήσεων.

Ο μύθος του Ανταίου

βρίσκεται ακόμη στα ριζώματα της ύπαρξής μας.

Στους τόπους του Σελίνου αναφέρεται η πρώτη εισήγηση στο παρόν συνέδριο. Από μια ορισμένη σκοπιά. Το θέμα της είναι:

ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΙ

Θέλω ευθύς αμέσως να οριοθετήσω το θέμα. Ούτε για τοπωνύμια καθ' εαυτά θα μιλήσω, ούτε για τόπους. Περιορίζομαι μόνο στη σχέση τοπωνυμίων και τόπων. Και πάλι όχι γενικά. Θέλω απλώς να επισημάνω ένα πρόβλημα και να κάμω μια πρόταση.

Πολύ σύντομα και πολύ πρακτικά.

Το πρόβλημα:

Όπως κάθε τόπος, σε όλο τον κόσμο νομίζω, έτσι και οι διάφορες τοποθεσίες του Σελίνου έχουν «βαπτισθεί» και σφρα-

γισθεί με μύρια όσα ονόματα. Επιτρέψατε να πάρω ως παράδειγμα το δικό μου χωριό, τον Λειβαδά, που βρίσκεται απέναντί μας. Λογάριασα πρόχειρα και βρήκα 69 τοπωνύμια στον άμεσο περίγυρο του χωριού μου. Υπάρχουν πολύ περισσότερα! Αναφέρω μερικά (αλφαριθμητικά):

Αγερινιώτης (ποταμός), Αη Δημήτρης (περιοχή με πολλές τοπωνυμικές υποενότητες), Αρκαλιά (-λέ), Αυλόχα, Βάτσης, Βαρδαλού το Σπηλιάρι, Βιτσιλόκομος, Βουϊδομακελιά, Γεράκι, Γονατιστή Ελιά, Ζουριδάς, Καθέ, Καμάρα, Καμπανιώτης (ποταμός), Κατελάνες, Κορακόριζα, Λάσος, Λενικά, Λισόγρεμνα, Μαρτακιά, Μουρί, Νιόνερο (Στου), Παπά ο Μύλος, Πλάτη Πριναρέ, Ψιακές, Στση Μοίρας το Μουράκι, Σπηλιάρα, Στου Βουβού την Ελιά, Στου Κουτρουλούς τσοι Κερατές, Τσίγκουνας ή Τζίγκουνας, Χώνος.

Εγείρονται πολλά συναφή ζητήματα, όπως πλήρης καταγραφή, ορθογραφία, προφορά, διδαχή στους νεώτερους και πολλά άλλα.

Σημαίνον και σημαινόμενο

Βασικό ερώτημα εδώ είναι: Πού ακριβώς βρίσκεται ο τόπος, τον οποίο κατονομάζει κάθε τοπωνύμιο;

Ένα πρόσφατο βίωμά μου στο Χαρέι: Δεν μπορούσα να θυμηθώ το όνομα μιας ψαρεύτρας, την οποία προτιμούσε ο μακαρίτης ο πατέρας μου. Εκείνος έφυγε... Και κανείς από τους γεροντότερους που ρώτησα δεν μπορούσε να θυμηθεί. Λοιπόν: Ο τόπος έμεινε, το όνομά του χάθηκε διαπαντός! Φεύγουμε οι παλαιότεροι. Ξεχνούν οι νεώτεροι. Δεν μαθαίνουν τα παιδιά (όσα υπάρχουν ακόμη). Άλλα και οι τόποι αλλοιώνονται (πυρκαγιές, δεντροφυτεύσεις, διάφορες καλλιέργειες, ανάπτυξη δασών, διαβρώσεις, δρόμοι, οικοδομές κ.λπ.)

Ένα είναι σίγουρο: Πολύ γρήγορα δεν θα μπορούμε πια να ταυτίσουμε με ασφάλεια το ένα ή το άλλο τοπωνύμιο με τον τόπο του.

Πρόταση:

Ωσπου να βρεθεί μια καλύτερη, ακριβέστερη και ασφαλέστερη λύση για την ταύτιση τοπονωμάτου και τόπου, προτείνω την ακόλουθη:

Όπως βλέπετε στη φωτογραφία, ο κάθε τόπος σημειώνεται με έναν αριθμό. Στο υπόμνημα γίνεται ταύτιση τόπου και τοπωνυμίου.

ΛΕΙΒΑΔΑΣ: 1. Άγιοι Πάντες, 2. Παπαδερά, 3. Αντωνιανά (Σειραδικανά), 4. Μέσα Χωριό, 5. Λαγουδικανά, 6. Πλάτη, 7. Γκουντελέδος, 8.8α, Τσούνος, 9. Λάσος, 10. Περγυρικό, 11. Πριναρέ, 12. Λισόγρεμνα, 13. Καμπά, 14. Απάνω Πέργυρος, 15. Τζίγκουνας, 16. Κατελάνες, 17. Μαχιά, 18. Στου Μαιρογιάννη 19. Πλακάκια, 20. Τσούνοι.

Να συνεργασθούν λοιπόν οι τρεις Δήμοι του Σελίνου, να ετοιμάσουν και να υποβάλουν στην Περιφέρεια κοινό αίτημα για χρηματοδότηση από εθνικούς ή και κοινοτικούς πόρους ενός ειδικού προγράμματος για την ταύτιση τόπων και τοπωνυμίων στο Σέλινο. Και να βοηθήσουμε όσοι μπορούμε!

Το έργο δεν είναι τόσο δύσκολο, όσον ίσως φαίνεται. Φωτογραφίες υπάρχουν. Η τεχνολογία προχωρεί ραγδαία. Μάλιστα, με τη δορυφορική φωτογράφιση το έργο μπορεί να αποδειχθεί μια απλή και σχεδόν αδάπανη υπόθεση.

Το Ινστιτούτο Θεολογίας και Οικολογίας της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης είναι σε θέση να συνεργασθεί με τους Δήμους, να εκπαιδεύσει τους ανθρώπους που θα αναλάβουν την εκτέλεση αυτού του προγράμματος και να συντονίσει το όλον έργο. Φυσικά μόνον αν δεν βρεθεί άλλος φορέας. Πιθανόν να χρειασθεί η συνεργασία με το Τεχνικό Επιμελητήριο, με το Πολυτεχνείο Κρήτης, ή και με ιδιώτες. Και φυσικά με **ντόπιους** ανθρώπους, που γνωρίζουν τοπωνύμια και τόπους.

Η ολοκλήρωση και δημοσίευση του αποτελέσματος της εργασίας αυτής είμαι σίγουρος, ότι θα εκτιμηθεί ιδιαίτερα και θα δημιουργήσει ένα πρότυπο, αξιομίμητο και από άλλους, στην Κρήτη και ευρύτερα, -το πρόβλημα είναι πανελήνιο, και όχι μόνο! Εξάλλου, θα δημιουργηθεί ένα πρότυπο, που θα μπορούσε να λειτουργήσει συμπληρωματικά, σε συνδυασμό με το Εθνικό Κτηματολόγιο.

Επιπλέον:

Θα διευκολυνθεί η αντιμετώπιση αρκετών πρακτικών τοπικών ζητημάτων ιδιοκτησίας κ.λπ. Προπαντός όμως θα διαφυλαχθεί το πολυτιμότατο, το ακριβό αγαθό μας, που λέγεται μνήμη ιερή του Σελίνου, η οποία είναι δεμένη με συγκεκριμένους τόπους και με τα ονόματά τους. Γιατί, όπως γνωρίζουμε, όχι μόνον οι συγκεκριμένοι τόποι, αλλ' ακόμη και μια πέτρα, ένα δέντρο, ένα σπηλιάρι είναι σημεία προσωπικού, βιωματικού, συναισθηματικού, θρησκευτικού, μυθολογικού, ιστορικού ή άλλου ενδιαφέροντος. Είναι σημεία και γνωρίσματα του προσώπου του Σελίνου, που το αγαπούμε και το σεβόμαστε!

* Εισήγηση που έγινε στις 22-7-06 στο συνέδριο που οργάνωσε η ΙΑΕΚ στο Ροδοβάνι Σελίνου με θέμα: ΤΟ ΣΕΛΙΝΟ ΤΩΝ ΑΡΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.

ΕΥΡΩΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΝΕΟΤΗΤΑΣ (ΕΚΝ)

Από τις εκδηλώσεις στο ΕΚΝ σημειώνουμε τις ακόλουθες:

31. 7. Μουσική βραδυά, αφιερωμένη στο συνθέτη Σταύρο Κουγιουμτζή, που οργάνωσε ο Φιλολογικός Σύλλογος «Κισαμικός».

5. 8. Εορτή της Μεταμορφώσεως του Χριστού

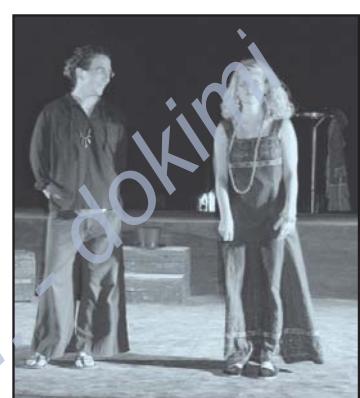
Όπως κάθε χρόνο εορτάσθηκε και φέτος η Μεταμόρφωση του Χριστού στο εκκλησάκι του ΕΚΝ. Τον εσπερινό ετέλεσε ο Αιδεσ. Πρωτοπρεσβύτερος Ιωάννης Ζαράκης (Ντύσσελντορφ). Κατά την ακολουθία της Αρτοκλασίας ευλογήθηκαν και οι καρποί από τις αγροτικές δραστηριότητες του ΕΚΝ. Έψαλαν ο δάσκαλος Ιωάννης Μαυρομμάτης, ο Καθηγ. Γρ. Λαρεντζάκης και ο Βασ. Μαλακέλης. Ακολούθησε παραδοσιακό κέρασμα.

17. - 21. 8.: Φεστιβάλ «ΖΕΦΥΡΟΣ»

Διεθνές Φεστιβάλ εναλλακτικού θεάτρου. Την πρωτοβουλία και ευθύνη είχαν ο Μιχάλης Νταουντάκης και η Ολίβια Τφαρδόβσκα (Πολωνία). Η ΟΑΚ φιλοξένησε στο ΕΚΝ τα μέλη των εκδηλώσεων και διέθεσε δωρεάν το θέατρο και τις λοιπές εγκαταστάσεις, προκειμένου να διευκολύνει νέους ανθρώπους, να δοκιμάσουν τα ταλέντα τους.

Αναπτύχθηκαν οι ακόλουθες δραστηριότητες:

- «Η Μεταμόρφωση» του Φ. Κάφκα (με αγγλικούς υπέρτιτλους) Ακτίς Αελίου / Ελλάδα
- «Η απαρχή του λόγου» (χωρίς λόγια), Θεατρικό Εργαστήρι Lalish/Αυστρία
- «Προς το φως... με δεμένα μάτια» (χοροθέατρο-χωρίς λόγια), The Whirls /Πολωνία
- «Η φόνισσα» (με αγγλικούς υπέρτιτλους), Angelus Novus /Ελλάδα
- «Το μάθημα» του Ε. Ιονέσκο (με ελληνικούς υπέρτιτλους), Dodona / Κόσσοβο
- «Κοντσέρτο για ένα πιάνο και μια ηθοποιό» (με αγγλικούς υπέρτιτλους).

22. 8. Συναυλία με τον Στέλιο Μπικάκη. Οργάνωση Πολιτιστικός Σύλλογος Γραμβούσας.

23. 8. Μουσική βραδυά με την Αλίκη Καγιαλόγλου από τον Φιλολογικό Σύλλογο «ΚΙΣΑΜΙΚΟΣ».

24. 8. Μουσικοχορευτική βραδυά με τον χοροδιδάσκαλο Σταύρο Μπασάκη.

18.- 30. 9. Καθηγητές και σπουδαστές της Σχολής Κηπουρών Τοπίου από το Μάντς της Γερμανίας, που οργάνωσε η Ενορία Κεράς, Ρόκας, Σφακοπηγαδίου, Περβολακίων και Τριών Αλωνιών.

18.- 30. 9. Καθηγητές και σπουδαστές της Σχολής Κηπουρών Τοπίου από το Μάντς της Γερμανίας, που έρχονται κάθε χρόνο για πρακτική άσκηση. Συνέχισαν το κτίσιμο πέτρινων καθισμάτων στο ναό της Μεταμορφώσεως, βοήθησαν σε εργασίες στην ΟΑΚ, τρύγησαν και πάτησαν μαζί μας τα σταφύλια.

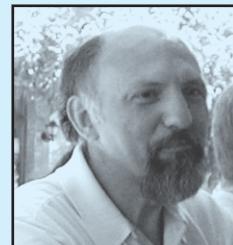

Εθελοντική εργασία

Από 1-9-2005 έως 29-8-2006 ο *Henrik Behrend* (Γερμανία) φιλοξενήθηκε στο ΕΚΝ, όπου εργάσθηκε εθελοντικά.

Επισκέψεις/Φιλοξενίες

- * Οι πρ. συνεργάτες της ΟΑΚ Κώστας και Κατερίνα Ζορμπά με τα παιδιά τους.
- * Ο Καθηγ. *Ph. Harnoncourt* από την Αυστρία.
- * Η *Elizabeth Mellas* από την Αμερική (εθελοντική εργασία στην ΟΑΚ).
- * Ο Αλέξανδρος Κατράνης, Σύμβουλος Πρεσβείας, η σύζυγός του Καθηγ. *Ismήνη Κριάρη* και τα παιδιά τους *Kωνσταντίνος* και *Aριστείδης*.
- * Ο Αθανάσιος *Blétes*, Καθηγ. Θεολογίας στο Μόναχο, με τη σύζυγό του.
- * Ο *Fritz- Erich Anhelm*, Διευθυντής της *Ev. Akademie Loccum*, η σύζυγός του *Christiane* και τα παιδιά τους *Patrick* και *Julia* (είχε εργασθεί παλαιότερα στην ΟΑΚ εθελοντικά).
- * Ο Καθηγ. *Kων/νος Σέκερης* με τη σύζυγό του *Euaaggeleia Πρωτόπαπα*.
- * Ο Καθηγ. *Αθανάσιος Θεολόγης*, η σύζυγός του *Λίντα*, Καθηγήτρια, και ο γιός τους *Άρης*, που μαζί με τον αδελφό του Αλέξανδρο έχουν φυτεύσει δέντρα στο «Περιβόλι των Αποδήμων», ΕΚΝ.
- * Η *Eva-Maria Hummel* από τη Γερμανία.

Ο καθηγ. Αθαν. Βλέτσης

ο *Fritz- Erich Anhelm*

Γεννήσεις

Οι συνεργάτες της ΟΑΚ *Γαρύφαλλος Καλογεράκης* και η σύζυγός του *Κωνσταντίνα* (Στεφανάκη), Αγιογράφος της ΟΑΚ, απέκτησαν το πρώτο τους τέκνο (κορίτσι). Επίσης ο *Λουκάς Ανδριανός*, μέλος των επιστημονικού προσωπικού και η σύζυγός του *Γεωργία* απέκτησαν το δεύτερο τέκνο τους (αγόρι).

Γονείς και τέκνα συνοδεύουν οι καλύτερες ευχές μας.

Πένθη

- * Γεωργία Παπαδεράκη, επί έτη μαγείρισσα της ΟΑΚ (+16. 6.)
- * Αρχιεπίσκοπος Κρήτης Τιμόθεος (+26. 7.)
- * Χαρίδημος Πολυχρονίδης (+27. 7.)
- * Καρδινάλιος Johannes Willebrands (+2. 8.), στον οποίον η ΟΑΚ οφείλει την απόκτηση της πολύτιμης σειράς της Πατρολογίας του Migne (ελληνικής και λατινικής).

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης μετέχει στο πένθος της Εκκλησίας μας για την εκδημία του μακαριστού Αρχιεπισκόπου Κρήτης

κυρού Τιμοθέου,

ο οποίος ανάλωσε τη ζωή του στη διακονία της Εκκλησίας και υπηρέτησε με θερμουργό ζήλο τις πνευματικές και βιοτικές ανάγκες του ποιμνίου του.

Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα:

1. Να εκφράσει τα συλλυπητήριά του προς την Ι. Επαρχιακή Σύνοδο Κρήτης και το Οικουμενικόν Πατριαρχείον.
2. Να μετάσχει σύσσωμο στην εξόδιο ακολουθία.
3. Να τηρηθεί 15νθήμερο πένθος στο Ίδρυμα.
4. Η Ορθόδοξη Ακαδημία να οργανώσει ειδικό συνέδριο, αφιερωμένο στη ζωή και το έργο του.
5. Να δημοσιευθεί το παρόν.

ΟΑΚ, 27-07-06

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

+Ο πρ. Κισάμου και Σελίνου
ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Αλέξ. Κ. Παπαδερός

* Γέρων Μητροπολίτης Εφέσου, Χρυσόστομος (+13. 10.)

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης, ύστερα από την αγγελία της εκδημίας του

Σεβασμ. Μητροπολίτου Γέροντος Εφέσου
κυρού ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ,
εξέχοντος Ιεράρχου του σεπτού Οικουμενικού Πατριαρχείου, διαπρεπούς διδασκάλου της Θεολογίας
και Εταίρου της Ορθοδόξου Ακαδημίας,

αποφασίζει ομόφωνα

1. Να εκφράσει θερμά συλλυπητήρια προς το Οικουμενικό Πατριαρχείον,
2. Να τηρηθεί 5μερον πένθος στο Ίδρυμα,
3. Η Ορθόδοξη Ακαδημία να οργανώσει ειδική εκδήλωση, αφιερωμένη στη ζωή και την προσφορά του στην Εκκλησία και την Οικουμένη και
4. Να δημοσιευθεί το παρόν στον Τύπο.

ΟΑΚ, 13-10-2006

Ο Πρόεδρος
(+ Ο Κισάμου και Σελίνου)
Αμφιλόχιος

Ο Γεν. Διευθυντής
(Αλέξ. Κ. Παπαδερός)

ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΚΑΤΑΛΛΑΓΗΣ

Τριμηνιαίο περιοδικό
ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

73006 Κολυμπάρι-Χανιά

Τηλ.: 2824022245 - Fax: 2824022060

E-mail: oac@otenet.gr

www.oac.gr

ISSN 1105-7017

Κωδικός: 3532

Εκδότης - Δ/ντής Συντάξεως:

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΕΡΟΣ

Γραφικές Τέχνες ΓΕΩΡΒΑΣΑΚΗΣ Ο.Ε.

Χανιά - Τηλ.: 2821092482

Ετήσια συνδρομή: Εσωτερικού € 10 - Εξωτερικού € 25

Εμβάσματα: ΑΤΕ-Χανιά, Λογαρ. 37704003260-06

Τιμή τεύχους € 2

Γίνονται δεκτές προαιρετικές εισφορές

Για τα μη ενυπόγραφα κείμενα

την ευθύνη έχει ο Διευθυντής Συντάξεως

Παρακαλούμε τους φίλους αναγνώστες να μη λησμονούν, ότι το περιοδικό στηρίζεται στην αγάπη και τη συνδρομή τους. Ευχαριστούμε όσους είχαν πρόσφατα την ευαισθησία, να προσφέρουν ποσά ανώτερα της συνδρομής.